

Kommunal og regionaldepartementet
Kommunalavdelingen
v/Anne Nafstad Lyftingsmo
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

KOMM. OG	
27 JAN 2006	
0513280-66	
Ark	661-0
Avd.	KO 1 EP HER

Deres ref.:
05/3280-1 MSC

Arkivkode:
ID06/633

Dato:
25.01.2006

**Inntektssystemutvalgets forslag til nytt inntektssystem - Høringsuttalelse
fra Bærum kommune.**

Rådmannens forslag til vedtak i forbindelse med høring av NOU 2005:18 Fordeling, forenkling, forbedring er vedlagt. Formannskapet skal etter planen behandle saken i sitt møte 01.02.06. Protokoll etter politisk behandling vil bli ettersendt.

Vennlig hilsen

Irene Arnesen
Spesialrådgiver

Vedlegg

VEDLEGG

05 / 3280-66

BÆRUM KOMMUNE
RÅDMANNEN

Dato: 18.01.2006 Arkivkode: N- Bilag nr: Arkivsak ID: 06/633 J.post ID: 06/2484
Saksbehandler: Tor Olsen

Behandlingsutvalg	Møtedato	Saknr.
Formannskapet	01.02.2006	011/06

INNETKTSSYSTEMUTVALGETS FORSLAG TIL NYTT INNETKTSSYSTEM - HØRINGSUTTALELSE FRA BÆRUM KOMMUNE

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Med sikte på innføring av et nytt inntektssystem fra og med 2007, har inntektssystemutvalget lagt frem forslag for å forbedre **fordelingsmekanismene, forenkle systemet** ved å fjerne kompliserende elementer og forbedre rammefinansieringssystemet virkemåte.

Etter Bærum kommunes oppfatning har utvalget bare delvis lykkes med dette.

Nytt inntektssystem innebærer at Bærum kommune vil tape rundt kr 41 mill i forhold til dagens system, hvis utvalgets forslag blir gjennomført i sin helhet. Kommunen taper ca 30 mill (290 kr per innbygger) i utgiftsutjevningen som følge av utvalgets forslag til nye kostnadsnøkler.

I tillegg foreslås det et nytt inntektsgarantitilskudd til erstatning for dagens overgangsordning. Dette innebærer at alle kommuner som taper mindre enn 400 kr per innbygger skal bidra til finansieringen av de kommuner som taper på omleggingen. I praksis betyr dette at Bærum kommune vil få et samlet tap på 400 kr per innbygger, eller ca kr 41 mill, i forhold til dagens system. Med de erfaringer vi har med inntektssystemet, som stadig er i endring, vil det sannsynligvis alltid være en viss andel kommuner som vil ha et tap som skal finansieres.

Bærum kommune slutter seg til utvalgets forslag, under visse forutsetninger, når det gjelder:

Prognosebasert inntektsutjevning

Prognosebasert inntektsutjevning medfører at kommunen i det øyeblikket skatteinngangen for en måned foreligger, kan beregne hva trekk/kompensasjon i inntektsutjevningen vil utgjøre. I dagens system tar det alt for lang tid før inntektsutjevningsbeløpene kan beregnes og dermed oversikt over utviklingen i de frie inntektene. En prognosebasert inntektsutjevning, slik utvalget har foreslått, kan bidra til å gjøre kommunenes inntekter mer forutsigbare i budsjettåret.

Avvikling av oppdaterte befolkningstall i utgiftsutjevningen, men ikke i inntektsutjevningen

Til tross for at Bærum er en vekstkommune i forbindelse med Fornebu-utbyggingen, og antagelig vil tjene på løpende oppdatering av folketallet, anbefales forslaget. Dette fordi dagens system er blitt for beregningsmessig komplekst med oppdatering av innbyggerkriteriene, men ikke oppdatering av de øvrige kriteriene. Det er imidlertid viktig at befolkningstallet oppdateres i inntektsutjevningen.

Et redusert skjønnstilskudd med et mer begrenset formål

Bærum kommune omfattes ikke av tilskuddet, men er enig i at distriktpolitiske skjønnstilskudd kan frigjøres og benyttes i det nye distriktpolitiske tilskuddet.

Et nytt distriktpolitisk tilskudd

Bærum kommune har ingen synspunkter på det nye tilskuddet, men registrerer at det får store konsekvenser for enkelte kommuner.

Kommunalt finansieringsansvar for frittstående skoler

Bærum kommune innser at det innebærer en viss risiko ved å overta ansvaret for finansieringen av private grunnskoler. En forutsetning for ansvarsovertagelsen må derfor være at kommunen også får myndighet til å godkjenne etablering av private skoler og at tilskuddene til skolene samsvarer med tilsvarende utgifter i de kommunale grunnskolene.

Bærum kommune har imidlertid innvendinger til utvalgets forslag når det gjelder:

Ny kostnadsnøkkel i utgiftsutjevningen

Bærum kommune mener at den nye delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp ikke fanger opp utgiftsbehovet for storkommunene, eksklusive Oslo, Spesielt gjelder dette utgifter til personer med rus- og/eller psykiatriske problemer på samme måte som dagens sosialhjelpsnøkkel gjør. Sosialhjelpsnøkkelen må derfor justeres for å rette opp for dette forholdet.

Etter Bærum kommunes oppfatning er det også en svakhet ved utvalgets forslag at delkostnadsnøkkelen for barnehager ikke er innarbeidet. Hvis denne skal innarbeides kan det innebære innføring av tre nye kriterier med endring av vektene for de øvrige kriterier. Dette kan endre de foreløpige konsekvensene av utvalgets forslag. Endelig vurdering av ny utgiftsutjevning for kommunene bør derfor foretas først når forslag til ny barnehagenøkkel er vurdert.

Den nye kostnadsnøkkelen kan derfor ikke anbefales før nye konsekvensanalyser er foretatt.

Et nytt inntektsgarantitilskudd til erstatning for dagens overgangsordning

Bærum kommune ser at utvalgets forslag medfører en forenkling av inntektssystemet, men finner ikke den nye overgangsordningen rettferdig. Utvalget har lagt vekt på at "vinnerne" av omleggingen skal få raskest mulig gjennomslag for systemendringen og i størst mulig grad få beholde gevinsten. Det innebærer at alle "tapere" må bidra til dette og kan få større trekk enn "vinnerne".

Hvis nullsumspillet i overgangsordningen skal opprettholdes, bør det etter Bærum kommunes oppfatning etableres en mer rettferdig overgangsordning mellom tapere og vinnere. Det må ikke være slik at tapere må dekke opp for tapere. Det bør derfor etableres

en overgangsordning mer på linje med dagens system, hvor gevinst og tap utlignes over et visst antall år.

Bærum kommune anbefaler av den grunn ikke utvalgets forslag til ny overgangsordning.

Andre forhold:

- I den omfattende utredningen fra inntektssystemutvalget savner Bærum kommune vurderinger av hvordan utgiftsbehov knyttet til endringer i investeringsutgifter eventuelt kan fanges opp i inntektssystemet.
- Etter Bærum kommunes oppfatning mangler forslaget vurderinger av inntektsutjevningen. Spesielt gjelder dette hvordan systemet skal takle en situasjon hvis en kommune får et beregningsmessig negativt rammetilskudd.
- Bærum kommune deler ikke fullt ut utvalgets oppfatning om at de mest vellykkede reformer er basert på rammefinansiering og lovbaserte virkemidler og at øremerkede tilskudd derfor bør begrenses.

Rådmannens forslag til vedtak:

Bærum kommune kan ikke anbefale forslaget til nytt inntektssystem før det er foretatt justeringer i sosialhjelpsnøkkelen og ny barnehagenøkkel er innarbeidet og vurdert, samt at det legges opp til en mer rettferdig fordeling av tap og gevinst av endringene i den nye overgangsordningen.

Elisabeth Enger

Trond Julin